

Nn6 456v 02 lezen antwoorden

Geschiedenis (CSG Willem van Oranje)

Nieuw Nederlands **6^e editie**

Antwoorden Leerwerkboek **4-5-6 vwo**

Cursus 2 Lezen

Inhoud

Cursus 2 Lezen

1 Tekstsoorten.....	3
2 Column.....	4
4 Stappenplan tekstanalyse.....	10
5 Mengvormen.....	13
6 Wetenschappelijk artikel.....	18
7 Meer oefenen.....	19

Cursus 2 Lezen

1 Tekstsoorten

Opdracht 1

Tekst 1

informereren – achtergrondartikel

(bron: Rien Floris, www.gooieneemlander.nl, 30 oktober 2017)

Tekst 2

activeren – reclamefolder

(bron: folder S2M)

Tekst 3

overtuigen – ingezonden brief

(bron: Naar: Evert van Ginkel (Leiden), *de Volkskrant*, 23 januari 2018)

Tekst 4

informereren – nieuwsbericht

(bron: nos.nl, 21 februari 2018)

Tekst 5

informereren – notulen

(bron: Naar: M.M.C. Carol-Boon e.a., *Notuleren* (docentenboek). Wolters-Noordhoff, Groningen 1994)

Tekst 6

amuseren – roman

(bron: Tommy Wieringa, *Joe Speedboot*. Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam 2005 (p. 15-16))

Tekst 7

informereren / overtuigen – recensie

(bron: Robert Jan van der Woud, *Noordhollands Dagblad*, 19 januari 2018)

Tekst 8

informereren – (informatieve) folder

(bron: informatiefolder Rugobservatie, westfriesgasthuis.nl)

2 Column

Opdracht 1

1 (zogenaamde) pretstudies

2 -brallerig (al. 2): luidruchtig én bekakt (van 'brallen': op een luidruchtige manier bekakt praten)

- fiscaal (al. 2): de belasting betreffend

- nerd (al. 2): iemand die graag leert en computert e.d., maar achterblijft op sociaal, emotioneel en motorisch vlak, waardoor hij vaak enigszins wereldvreemd overkomt

- geuren (al. 4): pronken

- neurowetenschappen (al. 6): wetenschappen die het centrale zenuwstelsel (hersenen en ruggenmerg) als object hebben, zoals neuroanatomie, neurobiologie, neurochirurgie, neurologie, neuropsychologie enz.

- geesteswetenschappen (al. 7): wetenschappen die zich bezighouden met de werking van de menselijke geest, zoals theologie, wijsbegeerte, rechtswetenschap, geschiedenis, taal- en letterkunde, muzikwetenschap en cultuurwetenschappen

- op den duur (al. 7): naarmate de tijd vordert; wanneer het lang duurt

- uitbrakken (al. 8): bijkomen na een avond / nacht met veel drank en weinig slaap (van *brak*: gammel en katterig)

3 een programma op Radio 1 over studie-uitval en de kans op werk

4 leuke studies waar je geen baan mee vindt / *vage studies met kunst en media*, zoals communicatie, filosofie, geschiedenis en kunstgeschiedenis

5 Zij rekent studies als geschiedenis, kunstgeschiedenis en filosofie tot de universitaire oervakken, die bedoeld zijn om iets van de wereld en de mensen te begrijpen en die daardoor eigenlijk onmisbaar zijn.

6 B Geschiedenis, kunstgeschiedenis en filosofie zijn veel makkelijker dan andere studies.

C Het is niet erg als er geen historici, kunsthistorici en filosofen meer zijn.

7 Het zijn allemaal voorbeelden van mensen die het met een pretstudie ver geschopt hebben.

- Mark Rutte (VVD-leider en minister-president) studeerde geschiedenis.

- (Alexander) Pechtold (D66-leider) studeerde kunstgeschiedenis.

- Jet Bussemaker (minister van Onderwijs) studeerde politicologie.

- Edith Schippers (minister van Volksgezondheid) studeerde politicologie.

- (Sybrand) Buma (CDA-leider) studeerde internationaal recht.

- Jesse Klaver (GroenLinks-leider) deed hbo sociaal werk.

- Het merendeel van de mensen die deze krant volschrijven, vormgeven of illustreren, deed een pretstudie.

- Alle acteurs, architecten, designers, dansers en musici met wie we internationaal geuren, volgden een kunstopleiding.

8 Aan alinea 4, want daar noemt ze politici, over wie ze verder niets uitlegt: ze weet dat haar lezers deze politici kennen.

9 (1) Een opleiding is meer dan een glijbaan naar een baan. Het is een uitvalsbasis.

(2) Of je een baan vindt, hangt niet van de moeilijkheidsgraad van je studie af (zie biologie, neurowetenschappen, rechten, Nederlands).

(3) Baanloos is niet altijd werkloos (zzp'ers hebben officieel geen baan).

10 De strekking is dat de studenten uit het radioprogramma nogal kortzichtig zijn, omdat ze er niet bij stilstaan dat veel dingen in hun dagelijkse leven (series, muziek, kleding, meubels, een huis, wandillustraties / kunst boven de bank) bedacht en gemaakt zijn door mensen die een pretstudie gedaan hebben.

11 Ze wordt boos / steeds nijldiger.

12 Bijvoorbeeld:

- De ondervraagde studenten, nog schor van het weekend (al. 1)

- een brallerig meisje met een Gooise r (al. 2)

- een Delftse nerd (al. 2)

13 - Alle acteurs, architecten, designers, dansers en musici met wie we internationaal geuren, volgden zo'n achterlijke kunstopleiding. (al. 4)

- Dat moet allemaal eerst bedacht en gemaakt worden, door artistieke, armoedige sukkels. (al. 8)

14 Laat iedereen doen waar hij goed in is, want de wereld heeft alle soorten mensen nodig. (laatste alinea)

15 Overtuigen

Opdracht 2

1 - aanslaan (al. 1): een succes worden

- collectieve taalgeheugen (al. 2): een verzameling woorden die groepen mensen gemeenschappelijk in hun geheugen hebben opgeslagen

- geen deuk in een pakje boter slaan (al. 3): heel zwak zijn; niet veel voorstellen

- reuring (al. 4): drukte; gedoe

- verderf (al. 4): ellende; narigheid

- gelazer (al. 4): problemen

- legendarisch (al. 4): beroemd; befaamd; vermaard

- chapeau (al. 5): Goed gedaan! Daar neem ik mijn hoed (of petje) voor af!

- quotum (al. 8): (wettelijk) vereiste hoeveelheid

- republikein (al. 8): iemand die een republiek met een president aan het hoofd de beste staatsvorm vindt

2 Koningsdag; dat zie je aan de titel en de eerste alinea, maar ook aan de bron: 27 april (= Koningsdag), de dag waarop de column gepubliceerd is

3 Drie van de volgende: waterwerken – toiletputten – Koningslied – de Bijbel – de oude Grieken – Shakespeare – BB King – de King of Pop – de Lion King – Elvis – Sneeuwwitje – de Koningin van de Nacht – Guinevere – de popgroep Queen – de traan van Máxima – de blauwe jurk van Máxima – Máxima en Armin van Buuren – een hopeloos in haar ogen verdrinkende Barack Obama – de Nederlandse identiteit – de 'domheid' van haar man – de bestrijding van armoede door een betere verdeling van geld – het quotum van vrouwen in topposities – Lonely Planet – (luie) ambtenaren.

De auteur gaat ervan uit dat de lezer weet dat waterwerken, toiletputten en het Koningslied (al. 2) onderwerpen zijn die met koning Willem-Alexander te maken hebben (zijn bezigheden als kroonprins, een activiteit op Koningsdag (toiletputtenwerpen) en het lied ter ere van zijn kroning). Verder neemt ze aan dat de lezer weet wat en wie ze bedoelt met de Bijbel, de oude Grieken, Shakespeare enz.

4 eigen antwoorden, bijvoorbeeld:

- Bijbel: Saul, die sneuvelt in een oorlog, zodat zijn rivaal David koning kan worden;

- de oude Grieken: Menelaos, wiens echtgenote Helena door Paris ontvoerd werd naar Troje;

- Shakespeare: de vader van Hamlet, koning van Denemarken, die door zijn broer vermoord werd, zodat die de troon kon bestijgen;

- oude Nederlandse literatuur: koning Nobel, uit *Vanden vos Reynaerde*, die door Reynaert wordt beetgenomen;

- oude Engelse literatuur: koning Arthur, wiens vrouw Guinevere een heimelijke liefde koesterde voor ridder Lancelot (en hij voor haar).

5 (1) We veranderen de naam Koningsdag weer in Koninginnedag. – (a) De naam Koningsdag beklift niet in ons taalgeheugen en het is ook geen leuk woord. (b) Koningen zijn saaier dan koninginnen. (c) Koning Willem-Alexander valt in het niet bij koningin Máxima. (d) Máxima zegt ook dingen (namelijk dat de Nederlandse identiteit niet bestaat, dat haar man soms een beetje dom is en dat alleen een betere verdeling van geld de armoede kan verslaan).

(2) We voeren commissaris van de koningin weer in – Dat is voor die mensen een veel leukere baan.

(3) We maken Máxima óók ons staatshoofd. – Goed voor het quotum van vrouwen op topposities.

(4) We vieren Koninginnedag weer op 30 april. – (a) Dan kunnen de toeristen met een Lonely Planet van 2002 ook weer meedoen. (b) Dan kunnen alle oude Koninginnedagspullen weer van de zolders. (c) Dan hoeven alle ambtenaren hun agenda niet te veranderen (want die datum stond toch al voor de komende 30 jaar als een vrije dag in de agenda's).

(5) We maken van 27 april Republikeinendag. – Hebben die mensen ook eens een feestje.

6 Ze bedoelt dat de naam van de dag wel vaker helemaal niets meer met de 'inhoud' te maken heeft. We kunnen dus best op Koninginnedag de verjaardag van de Koning vieren.

7 Het belangrijkste doel van de auteur is amuseren: ze houdt wel een betoog, maar ze onderbouwt haar standpunt met zulke onhoudbare argumenten, dat het vooral een grappig geheel wordt.

Opdracht 3

1 - macaber (al. 1): griezelig; spookachtig

- verzengen (al. 1): verschroeien

- psychedelisch (al. 1): een hallucinerende sfeer oproepend ('hallucineren' betekent 'dingen zien die er niet echt zijn')

- in onbruik raken (al. 2): niet meer gebruikt worden

- intrigerend (al. 3): nieuwsgierigmakend

- fascineren (al. 3): sterk boeien

- evolutionair (al. 3): met betrekking tot de ontwikkeling van het leven op aarde, waarbij functionele / nuttige dingen behouden blijven en niet-functionele / onnuttige dingen niet

- substantie (al. 4): stof waaruit iets bestaat

- definiëren (al. 4): duidelijk omschrijven

- essentieel (al. 5): wezenlijk; onmisbaar

- waarlijk (al. 5): werkelijk; echt

- beklemmen (al. 6): benauwen; een gevoel van benauwdheid geven

2 (1) de ontdekking dat de auteur teksten van oude popsongs nog letterlijk kan meezingen, ook al heeft hij ze al veertig jaar niet meer gehoord;

(2) een artikel over de werking van het geheugen in het juli-nummer van het tijdschrift *Neuron*

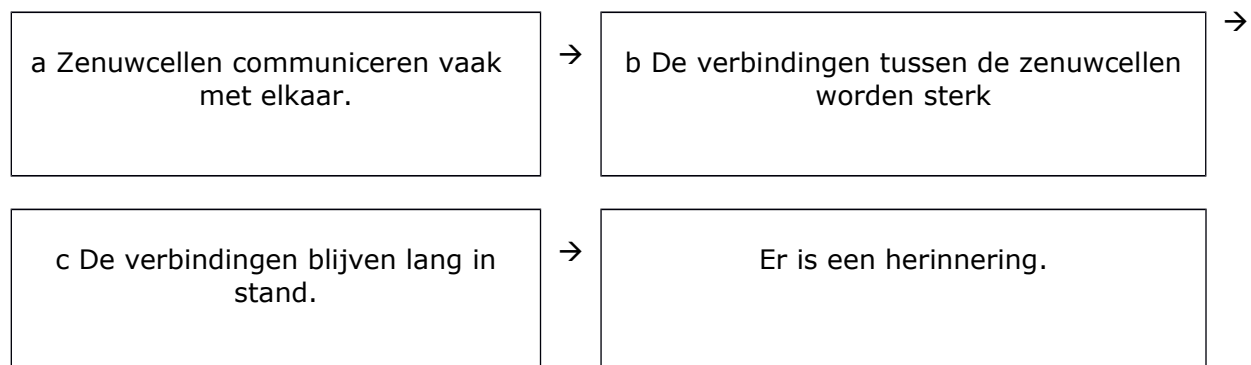
3 (1) een bepaalde plaats; (2) een tijd; (3) een context, zoals sfeer, geluid of reuk.

4 plaats = studentenkamer in Amsterdam

tijd = studententijd / jaren 70

context = lp's van Trees; vrienden; geur van halfzware shag

5

6 - Je hebt ooit een brandwond opgelopen door kokend water. Nu denk je bij kokend water: oppassen dat je je niet brandt!

- Het hengsel van je tas is ooit tussen je spaken gekomen, waardoor je een lelijke val maakte. Nu denk je als je je tas achterop bindt: het hengsel goed onder de snelbinder vastzetten!

7 Nee, er zijn geen aanwijzingen dat hij door de ervaring met de muziek van Trees beter is voorbereid op de toekomst.

8 Als de hersenen alleen maar selectief van het geheugen gebruikmaken vanuit evolutionair perspectief (waardoor ik me enigszins bewust word van wat ik weet), wat ligt er dan nog allemaal in mijn geheugen opgeslagen waarvan ik me niet bewust ben?

9 informeren

10 eigen antwoord.

Opdracht 4

1 tekst 1 (over de pretstudies) – geschreven naar aanleiding van een programma dat de auteur op de radio hoorde; tekst 2 (over Koningsdag) – geschreven op Koningsdag (27 april)

2 tekst 3 (over het geheugen) – is geschreven naar aanleiding van iets wat de auteur zelf ontdekte

3 in tekst 1 (over de pretstudies) – Het probleem is dat de VVD wil dat sommige studies ('pretstudies') niet meer gefinancierd worden.

4 In tekst 1 en in tekst 2: in tekst 1 vindt de auteur dat er geen onderscheid gemaakt mag worden tussen studies als het gaat om de financiering; in tekst 2 vindt de auteur dat Koningsdag veranderd moet worden in Koninginnedag.

5 Voor tekst 2: Japke-d. Bouma schrijft sinds 2012 columns in *NRC Handelsblad* waarin ze op een originele en vermakelijke manier de draak steekt met het kantoorleven en met maatschappelijke onderwerpen / verschijnselen. Je weet dus van tevoren dat ze in haar columns op een leuke (niet-serieuze) manier tegen iets aan gaat schoppen.

3 Uiteenzetting, betoog, beschouwing

Opdracht 1

1 standbeelden van foute helden

2 - tekst 1: B de mening van de auteur weergeven; ook goed: A de lezer motiveren de tekst te lezen

- tekst 2: D het onderwerp van de tekst noemen
- tekst 3: A de lezer motiveren de tekst te lezen
- tekst 4: B de mening van de auteur weergeven

3

Tekst 1:

- uit de gratie raken (al. 1): minder geliefd / minder populair worden
- in essentie (al. 2): in wezen; in de kern
- rieken (al. 2): ruiken / geuren; er iets mee te maken lijken te hebben
- (er) part noch deel (aan) hebben (al. 3): er niets mee te maken hebben
- verdienste (al. 3): prestatie
- euforisch (al. 4): bijzonder opgewekt / gelukkig
- genocide (al. 4): volkerenmoord
- mores (al. 5): gebruiken; gewoontes; zeden
- extremistisch (al. 7): tot het uiterste gaand (op basis van een overtuiging)
- sokkel (al. 7): voetstuk, dat tot basis dient voor een standbeeld of een zuil

Tekst 2:

- een hoog karakter (al. 1): een edel / nobel mens
- superlatief (al. 1): woord dat een overtreffende trap inhoudt
- het rijk van Insulinde (al. 1): Indonesië, het vroegere Nederlands-Indië
- tableau vivant (al. 5): uitbeelding (op het toneel) van een (bekend) tafereel door een groep

onbeweeglijke figuren

- luister bijzetten (al. 5): (extra) feestelijk / mooi maken
- van heinde en verre (al. 5): overal vandaan
- omstreden (al. 6): betwist; waarover veel verschil van mening bestaat
- je vingers branden (al. 6): onaangename gevolgen ondervinden van een ondoordachte actie
- rechtlijnig (al. 6): star; niet flexibel; zonder rekening te houden met overwegingen en omstandigheden

Tekst 3:

- de gemoederen raken verhit (al. 1): men wordt zeer opgewonden
- crux (al. 6): kernprobleem
- artefact (al. 6): cultureel of historisch interessant voorwerp dat door mensen is gemaakt
- organisch (al. 7): op een natuurlijke manier
- plaqueette (al. 8): metalen plaat met een tekst die herinnert aan een bijzondere gebeurtenis

Tekst 4:

- decoreren (al. 3): een onderscheidingsteken van een ridderorde verlenen
- mausoleum (al. 3): praalgraf
- domineren (al. 3): overheersen
- verguizen (al. 5): negatief spreken over

4 tekst 2

5 tekst 3

6 tekst 1 en 4

7 - tekst 1 (zelf formuleren): Het verleden is onveranderbaar en laat ons zien wie we nu zijn en waar we vandaan komen.

- tekst 2 (zelf formuleren): Jan Pieterszoon Coen staat bekend als een VOC-dienaar onder wie ons land een belangrijk handelsimperium werd, maar er is ook kritiek op hem vanwege zijn gewelddadige optreden op de Banda-eilanden.

- tekst 3 (zelf formuleren): Er zijn verschillende manieren om met monumenten om te gaan die ons herinneren aan omstreden personen / zaken uit het verleden.

- tekst 4 (zelf formuleren): Als het om de kolonisatie gaat, moeten we inzien dat niet de anderen, van wie namen en standbeelden vergeten en verdrongen moeten worden, de kolonisator waren, maar wij zelf. // De historische werkelijkheid is veel te genuanceerd om erover te spreken in termen als 'goed of fout'.

8 - tekst 1: overtuigen – betoog

- tekst 2: informeren – uiteenzetting

- tekst 3: opiniëren – beschouwing

- tekst 4: overtuigen – betoog

Noordhoff Uitgevers

4 Stappenplan tekstanalyse

Opdracht 1

1

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

2

eigen antwoord.

3

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

4

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

5

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

6

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

7

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

8

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

9

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

10

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

11

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

12

Zie het ingevulde stappenplan van de tekst *Ga toch lekker naar buiten!*

13

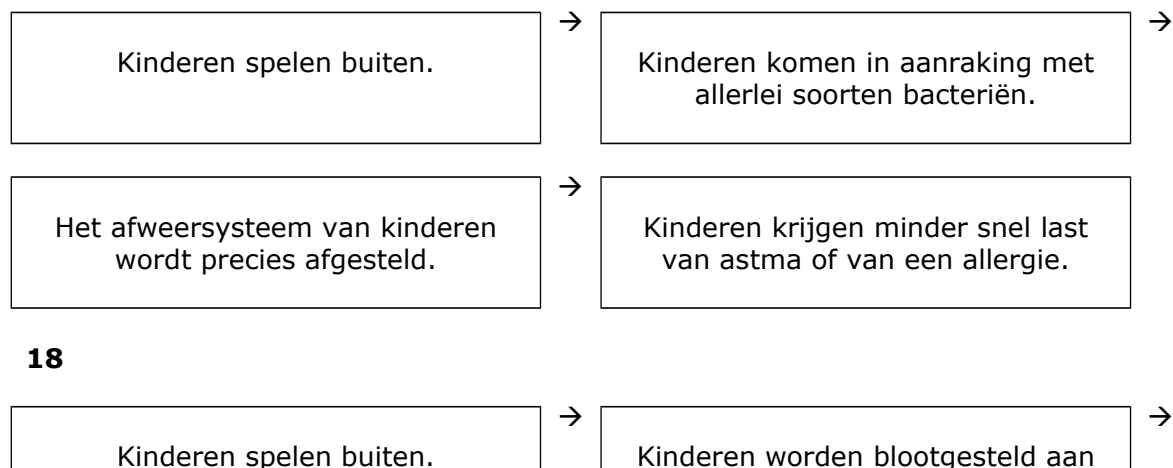
A argumentatiestructuur – De auteur geeft argumenten voor de bewering dat het buiten een stuk gezonder is dan binnen.

14 De hoofdgedachte is de laatste zin van alinea 2, gedeeltelijk: 'het is buiten een stuk gezonder [dan binnen]'; de hoofdgedachte wordt herhaald in de slotalinea: 'in de openlucht zijn biedt zoveel voordelen [dat je wel gek moet zijn om de hele dag binnen te zitten].'

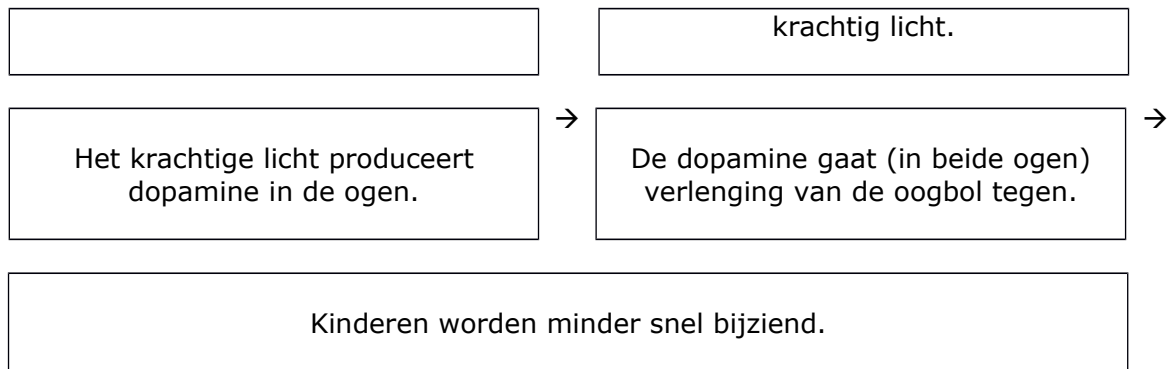
15 activeren / overtuigen

16 een betoog

17

18

19 Het laatste (je wordt creatiever), want dat gaat eigenlijk over reizen.

Opdracht 2

1

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Kennis/voorkennis over het onderwerp
eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Inleiding

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Slot

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Afbakening deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Kernzinnen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Benoeming deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Betekenis moeilijke woorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Functiewoorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Structuur

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Hoofdgedachte

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

Tekstsoort

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wat is liefde?*

2 Een goed uiterlijk zegt iets over de gezondheid van de potentiële partner. Je voortplantingsinstinct zorgt er namelijk voor dat je zoekt naar iemand die de fitste kinderen kan maken en grootbrengen. Omdat je niet weet hoe goed iemands genen zijn, ga je op uiterlijke kenmerken af.

3 (1) Je eigen genen, want die moeten niet te veel lijken op die van je partner (dat bevordert de weerstand van jullie kinderen). / De genen van de ander (te detecteren via geur), want die moeten niet te veel lijken op je eigen genen. [om te beginnen, al. 6]

(2) Het uiterlijk van je ouders, want dat heeft iets vertrouwds.

(3) Ons eigen uiterlijk, want we passen onze eisen aan onze mogelijkheden aan (als je minder knap bent, stel je minder eisen). [bovendien, al. 7]

4 Verliefdheid is een bindmiddel om bij elkaar te blijven (je blijft elkaar leuk en mooi vinden), waardoor je samen voor jullie kinderen kunnen zorgen totdat ze volwassen zijn.

5 een andere, spannende omgeving, die afwijkt van de veilige omstandigheden in het dagelijkse leven

6 (1) Je kunt zelf actief werken aan een succesvolle relatie, bijvoorbeeld door samen te sporten of samen leuke dingen te doen.

(2) Je hoeft niet te vrezen dat je na liefdesverdriet nooit meer verliefd wordt.

7 Ja, want in alinea 5 staat waarom we verliefd worden (en in alinea 8 waarom we verliefd blijven). In alinea 6 en 7 staat wat iemand voor ons de ware maakt (ook al bestaat 'de' ware niet, volgens Jan Hindrik Ravesloot, hoogleraar fysiologie aan de Universiteit van Amsterdam).

8 De tekst is waarschijnlijk geschreven voor een jong (volwassen) publiek. Dat zie je aan:

- het onderwerp verliefdheid: dat is meer iets waar jongeren zich voor interesseren dan ouderen;
- de toon van de tekst: die is licht en luchtig door het woordgebruik (*Wauw; Je weet het zeker, jullie zullen tot het einde der tijden samen gelukkig zijn*);
- de bron van de tekst: het tijdschrift *Quest*, een maandblad voor mannen en vrouwen tussen de 20 en 49 jaar (ook: hoogopgeleid, nieuwsgierig, impulsief, avontuurlijk en zeer geïnteresseerd in technologische ontwikkelingen – maar dat is hier niet zo relevant);
- de afbeelding: die laat een jong (volwassen) stel zien.

5 Mengvormen

Opdracht 1

1

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*

Kennis/voorkennis over het onderwerp
eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Inleiding

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Slot

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Afbakening deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Kernzinnen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Benoeming deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Betekenis moeilijke woorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Functiewoorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Structuur

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*

Hoofdgedachte

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

Noordhoff Uitgevers

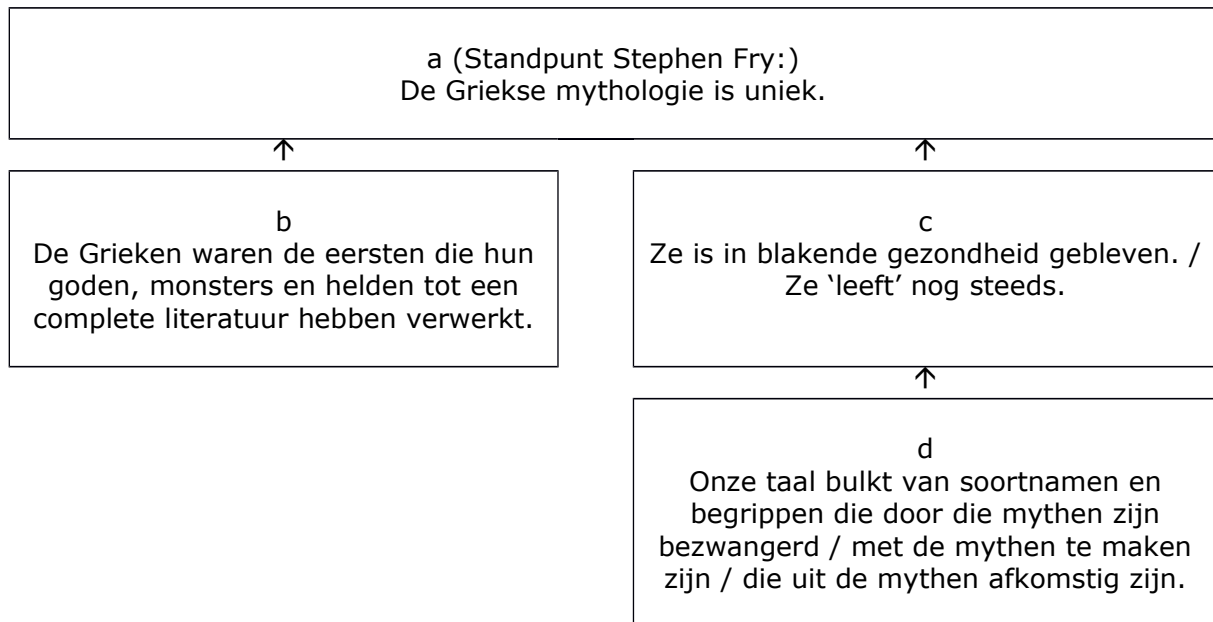
Tekstsoort

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Bij Zeus, wat een goddelijk boek*.

2 Dat zie je aan:

- de sterretjes die de waardering van de recensent aangeven.
- het kadertekstje met zakelijke informatie over het boek *Mythos*, het onderwerp van de recensie.

3

4 C kanttekening

5 Erotische en gewelddadige taferelen vormen een essentieel bestanddeel van de wereld der Griekse mythen.

6 Er is helemaal niets academisch of intellectueels aan de Griekse mythologie.

7 Bijvoorbeeld:

- Bij Zeus, wat een goddelijk boek: een pageturner over de Griekse mythen (titel)
- Daarom strooit hij, waar hij maar kan, geestigheden in het rond. (al. 7)
- *Mythos* houdt je van begin tot eind aan je stoel gekluisterd. (al. 10)
- Zelfs de met weetjes volgestouwde noten onderaan bijna elke bladzijde en de schelms pedante opmerkingen van 'Fry de schoolmeester' verhogen het leesplezier. (al. 10)

eventueel ook:

- Wie bang is dat hij zijn weg in het labyrint van oorzaken en gevolgen verliest, hoeft zich geen zorgen te maken. (al. 6)

8 C de lezer te informeren over het boek *Mythos* van Stephen Fry en de lezer ervan te overtuigen dat het erg prettig is om het boek te lezen.

Opdracht 2

1

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Kennis/voorkennis over het onderwerp
eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Inleiding

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Slot

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Afbakening deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Kernzinnen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Benoeming deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Betekenis moeilijke woorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Functiewoorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Structuur

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Hoofdgedachte

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

Tekstsoort

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom het een slecht idee is om op je gevoel af te gaan*.

2 Met 'morele intuïtie' bedoelt de auteur dat we onbewust aanvoelen wat goed is en wat slecht is / wat deugt en wat niet deugt.

3 C een verschijnsel constateren waarop in de tekst ingegaan wordt
Merk op dat met alinea 1 en 2 het onderwerp van de tekst wordt geïllustreerd en dat de voorbeelden in die alinea's leiden tot de vaststelling van een bepaald fenomeen in alinea 3.

4 Er wordt steeds vaker gezegd dat het betere beslissingen oplevert als je op je intuïtie afgaat / als je je intuïtie laat meebepalen.

5 In de ideale wereld van Gladwell en Dijksterhuis / De rechters zullen intuïtief hebben begrepen dat op een afdeling waar een seriemoordende verpleegster werkzaam is inderdaad doden vallen.

6 Moreel egocentrisme is de gedachte dat wijzelf onberispelijk zijn, maar dat anderen ellende veroorzaken en straf verdienen.

7 Systeem 1 is een razendsnelle manier van denken, gebaseerd op eenvoudige / intuïtieve patroonherkenning.

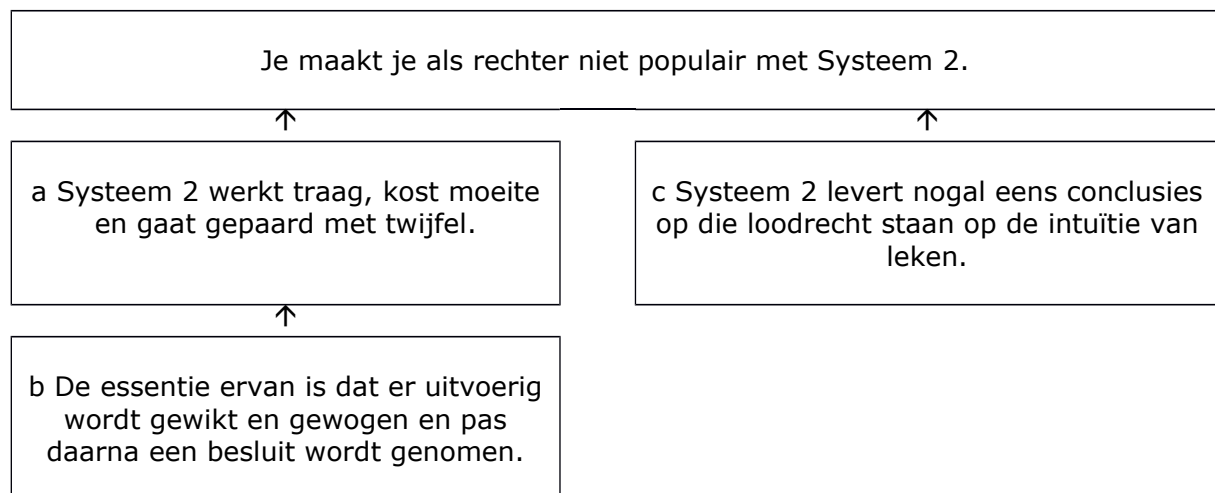
8 Men noemt Systeem 2 onnatuurlijk omdat het is een manier van besluitvorming is, waarbij de intuïtie terzijde geschoven wordt en waarbij uitvoerig gewikt en gewogen wordt / waarbij men zich grondig bezint.

9 eigen antwoord, bijvoorbeeld: *Ork, ork, ork, soep eet je met een*

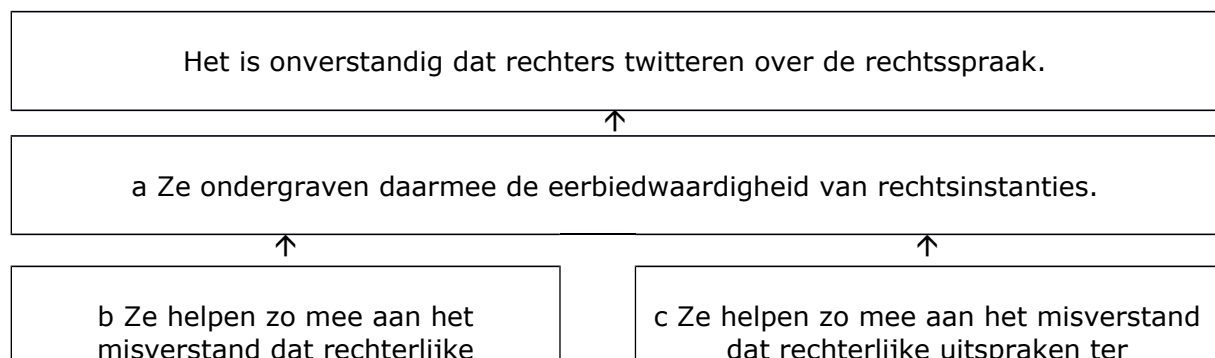
Systeem 1: met een vork.

Systeem 2: met een lepel.

10

11

uitspraken ook maar een haastige
mening zijn.

instemming moeten worden voorgelegd
aan het publiek.

12 Dan hebben politiemensen en magistraten voldoende tijd om te werken volgens Systeem 2 in plaats van volgens Systeem 1, met als gevolg dat slachtoffers niet in de kou staan, verdachten met respect worden behandeld, criminelen een redelijke straf krijgen en burgers hun ruzies kunnen voorleggen aan een respectabele instantie.

13 A de lezer ervan te overtuigen dat er voor politie en justitie meer geld en tijd moet vrijkomen om weloverwogen beslissingen te kunnen nemen en de lezer te informeren over het verschil tussen Systeem 1 en Systeem 2.

Toelichting: De auteur wil vooral dat het anders gaat: minder Systeem 1 en meer Systeem 2, maar daar moet dan wel tijd en geld voor zijn; zie alinea 15-18. De informerende tekstgedeelten (alinea 1-14) heeft de auteur nodig om het verschil tussen Systeem 1 en Systeem 2 (en de consequenties van beide systemen) uit te leggen.

6 Wetenschappelijk artikel

1 - lacune (samenvatting): leemte; gat

- genereren (samenvatting): maken; ontwikkelen

- coherent (al. 1): samenhangend

- hybride (al. 1): uit meer delen bestaand

- cognitief (al. 2): het verstand, de kennis betreffend

- faciliteren (al. 4): mogelijk maken

- revisie (al. 6): herziening

- didactisch (al. 15): onderwijskundig

- cruciaal (al. 18): doorslaggevend; beslissend; essentieel

- visualiseren (Werkboekje 1, punt 3): door beeld zichtbaar maken

- spenderen (al. 25): besteden

- destilleren (al. 30): (met enige moeite) afleiden; uit iets naar voren halen

- absoluut (al. 31): niet beschouwd in samenhang met iets anders

- prescriptief (al. 31): voorschrijvend; verplichtend

2 Ze hebben een feedbackrapport ontwikkeld over het schrijfproces van 500 leerlingen in 4- en 5-vwo en hebben dat feedbackrapport getest op / met 3 leerlingen.

3 Om syntheseseteksten te schrijven moet iemand verschillende deelvaardigheden aanspreken, zoals lezen, selecteren en organiseren. Niet iedereen kan die vaardigheden in voldoende mate op het juiste moment in het schrijfproces inzetten.

4 Omdat er een relatie is tussen het schrijfproces en de tekstkwaliteit (het schrijfproces faciliteert de tekstkwaliteit, dat wil zeggen dat het schrijfproces invloed heeft op de kwaliteit: het maakt die kwaliteit mogelijk).

5 InputLog houdt alle toetsaanslagen, schermwisselingen en muisklikken bij tijdens het schrijfproces en produceert op basis daarvan statistische gegevens, zoals het percentage van de tijd waarin bronnen geraadpleegd worden, het aantal geproduceerde en het aantal verwijderde tekens, het aantal en de duur van de perioden waarin er geen tekstproductie plaatsvindt en de revisies die aangebracht worden. Deze statistische gegevens zet het programma om in een schrijfprocesgrafiek, waaruit allerlei nuttige informatie af te lezen is. (73 woorden)

6 Absolute feedback is gericht op de tekst zelf. Als je zulke feedback ontvangt, kun je op basis van die feedback de oorspronkelijke tekst wel herschrijven, maar het is de vraag of je het geleerde ook meeneemt naar een volgende schrijfo opdracht.

Relatieve feedback geeft informatie over je tekst in relatie tot andere teksten. Je krijgt een beeld van wat er allemaal mogelijk is, waardoor je het de volgende keer misschien anders gaat aanpakken.

7 Werkboekje 1 heb je nodig om uitleg te krijgen over de schrijfprocesgrafiek (aan de hand zo'n grafiek van een vergevorderde universitaire student). Werkboekje 2 heb je nodig om je eigen schrijfprocesgrafieken met elkaar te vergelijken én met die van anderen.

8 De uitkomst was positief, want de leerlingen bleken het rapport te verwerken zoals bedoeld:

- Ze begrepen de uitleg en de grafieken en maakten de opdrachten uitstekend.

- Ze konden de uitleg toepassen op hun eigen grafiek en schrijfproces.

- Ze waren in staat om – op basis van kennis uit het rapport – concrete suggesties te doen voor de verbetering van hun schrijfproces.

- Ze koppelden hun schrijfproces aan hun schrijfervaring.

9 (1) Het kost tijd. (2) Het is niet voor elk type schrijver geschikt. (3) Het kost moeite het in het voortgezet onderwijs te implementeren (in te voeren).

10 eigen antwoord.

7 Meer oefenen

Opdracht 1

1

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Kennis/voorkennis over het onderwerp
eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Inleiding

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Slot

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Afbakening deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Kernzinnen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Benoeming deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Betekenis moeilijke woorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Functiewoorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Structuur

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Hoofdgedachte

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.

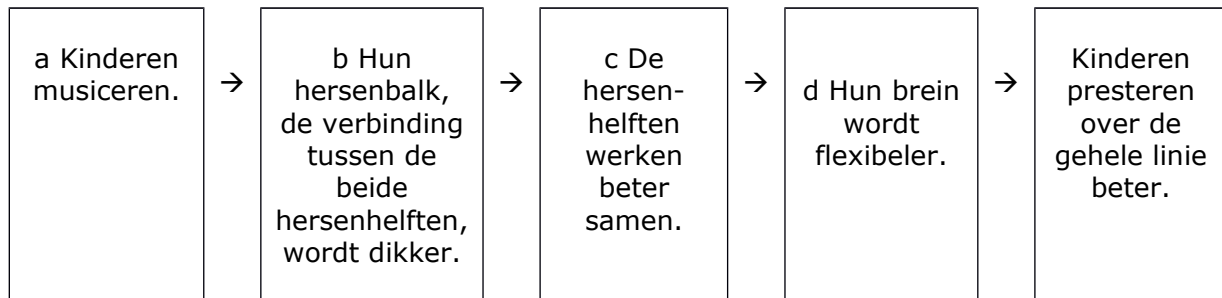
Tekstsoort

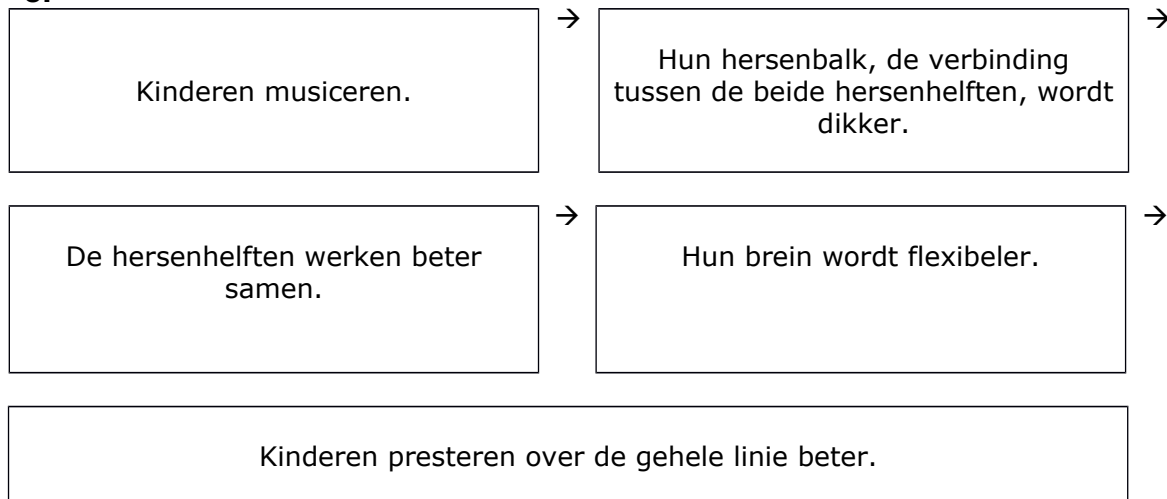
Noordhoff Uitgevers

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom ons brein opbloeit van muziek*.
2 een voorbeeld

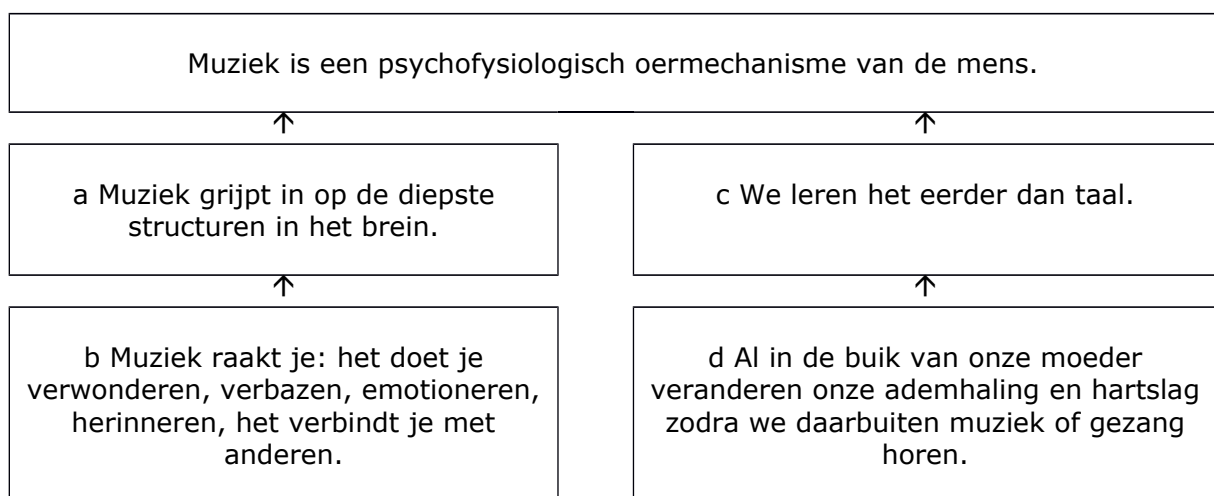
3

of

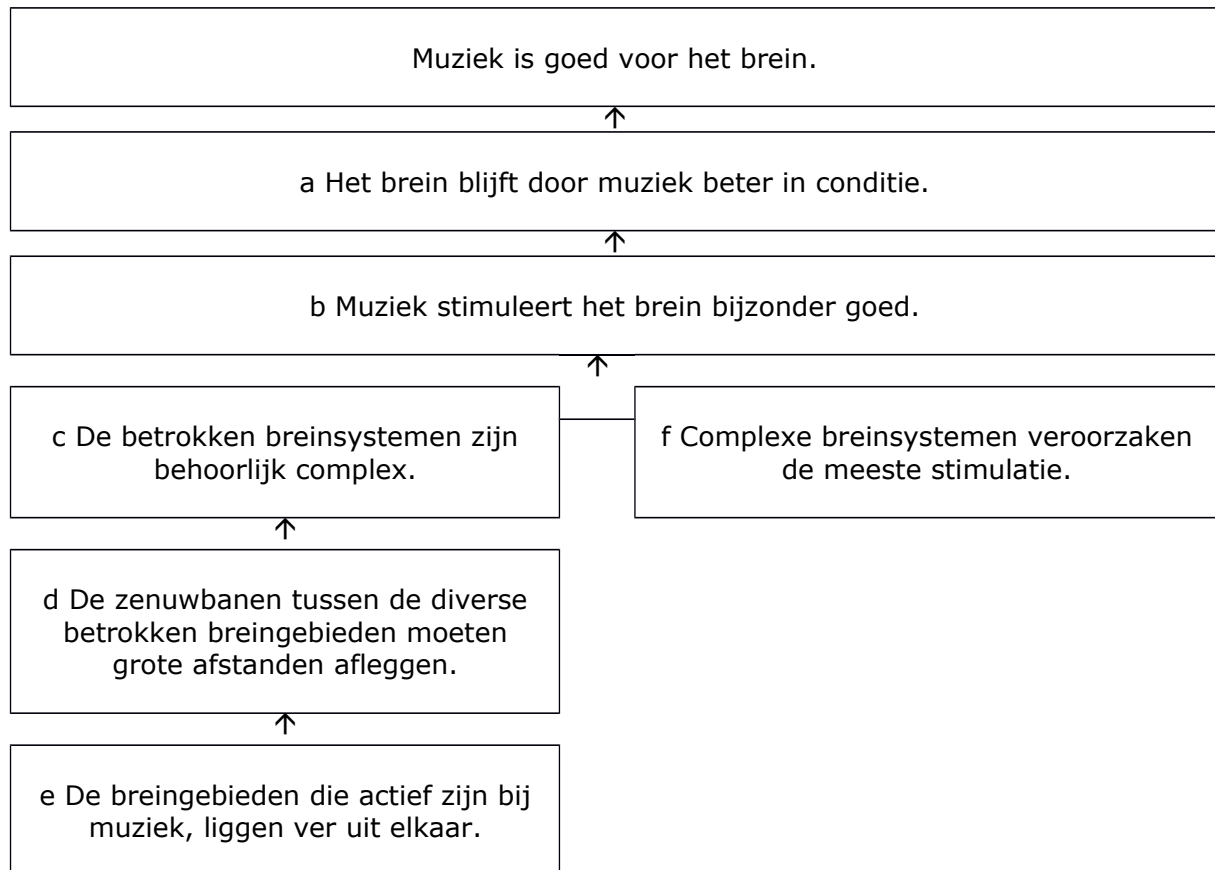
4

5 Er is niet één plekje waar muziek wordt verwerkt, maar het hele brein doet mee. Bij andere invloeden zijn veel minder gebieden tegelijk zo actief.

6 Dat komt doordat (in de tekst staat *omdat*) bij muziek maken ook de motorische en visuele delen van het brein meedoen.

7

8 Dat je door muziek ook een 'taliger' mens / een mens met een beter taalgevoel wordt.

9 - De hersenstam spuit dopamine, een oppeppende neurotransmitter, naar het beloningssysteem, waardoor we genieten van muziek.

- Ons bewegingscentrum – onze motoriek – wordt geprikkeld. [22 woorden]

10 Hij denkt dat omdat mensen die zich niets meer lijken te herinneren, amper nog reageren en niet meer praten, vaak nog wel liedjes uit hun jeugd kennen en kunnen meezingen.

11 (1) Muziek helpt ons overleven, doordat het een waarschuwingssignaal kan zijn.

(2) Muziek helpt ons overleven, doordat ze groepsvorming stimuleert (en als groep sta je nu eenmaal sterker). [26 woorden]

12 Twee van de volgende:

Hij is *enthousiast*:

De ogen van breinwetenschapper Erik Scherder beginnen te glimmen als hij hoort over Hendriks spinningles. 'Prachtig, prachtig! [...].' (al. 2)

Vraag Erik Scherder naar het effect van muziek op onze hersenen en hij lepelt het ene na het andere onderzoek op. (al. 3)

Verbaasde blik: 'Onvoorstelbaar toch, dat het muziekonderwijs is wegbezuinigd in Nederland? Muziek is zó goed voor je algehele ontwikkeling. Muziek raakt je: het doet je verwonderen, verbazen, emotioneren, herinneren, het verbindt je met anderen (al. 5)

Hij is *actief*:

Op de hometrainer in zijn werkkamer werkte Scherder zich de afgelopen tijd door stapels wetenschappelijk onderzoek (al. 3)

Hij is *realistisch*:

De eerlijkheid gebiedt hem daaraan toe te voegen dat je ook zonder muziek natuurlijk heel positief en aardig kunt zijn. 'Ik ken veel mensen die ontzettend aardig zijn, maar niks met muziek hebben.' (al. 9)

Opdracht 2

1

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Kennis/voorkennis over het onderwerp
eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Inleiding
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Slot
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Afbakening deelonderwerpen
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Kernzinnen
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Benoeming deelonderwerpen
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Betekenis moeilijke woorden
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Functiewoorden
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Structuur
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Hoofdgedachte
Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Noordhoff Uitgevers

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

Tekstsoort

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Niets meer onthouden*.

2

C Onze wereld wordt voornamelijk gevormd door wat we op onze beeldschermen zien.

3

zin 1	In de moderne wereld houdt het onderwijs zich steeds meer bezig met het voorbereiden van leerlingen / studenten op hun intrede op de arbeidsmarkt.	constatering
zin 2	Voor veel landen zal een achterstand op dit gebied leiden tot armoede in een wereld van toenemende concurrentie.	reden
zin 3	Deze focus op de arbeidsmarkt betekent onvermijdelijk: veel aandacht voor technologie.	gevolg
zin 4	Je kunt je afvragen of onderwijs inderdaad slechts te beschouwen is als de voorbereiding op een leven lang arbeid.	kanttekenin g
zin 5	We hebben niet alleen een economie om te ontwikkelen, maar ook een beschaving om in stand te houden. (en hoezeer technologische ontwikkelingen onze levens ook hebben beïnvloed, er zijn nog steeds veel onderliggende menselijke constanten.)	argument

4 situaties en gebeurtenissen in het leven van mensen die van alle tijden zijn

5 Hij wil ermee laten zien dat er veel dingen in het leven zijn waarvoor de en / oplossingen niet gevonden kunnen worden in de moderne technologie.

6 Het liet jonge mensen geleidelijk kennismaken met het beste wat was bedacht en gezegd in de wereld [zodat zij later in staat zouden zijn een dieper, rijker, betekenisvoller en bevredigender leven te leiden, door hun kennis in staat om hun eigen situatie in een groter perspectief te plaatsen dan dat van het huidige ogenblik].

7 Onderscheidingsvermogen is het vermogen om dankzij achtergrondkennis of perspectief onderscheid te maken tussen informatie die klopt en die waardevol is en informatie die bizar is en bijvoorbeeld berust op bijgeloof.

8 Hij wil ermee aantonen dat informatie op zichzelf, als perspectief ontbreekt, een hogere vorm van onwetendheid kan zijn, en een gevaarlijke vorm als ze zich vermomt als kennis.

(Informatie alleen kan niet leiden tot het ontwikkelen van een beoordelingsvermogen, een kritische geest of een volwassen perspectief. Het kan wel leiden tot een permanent oppervlakkige kijk op de dingen.)

9 Elke vernieuwing op mediagebied bracht de vrees met zich mee voor ondermijning van de cultuur en het oppervlakkiger worden van mensen, maar die vrees bleek iedere keer onterecht.

10 Omdat hij gelooft (of: vreest) dat de cultuur overvleugeld gaat worden door de technologie.

11 Als je goed bent opgeleid, een brede kennis en een kritische geest hebt en je de dingen in perspectief kunt plaatsen, kun je de digitalisering inzetten als instrument; dan is het goed gereedschap.

Als je technologie alleen maar ziet als iets op zichzelf, en geen rekening houdt met wat erachter zit, of als je technologie ziet als een vervanger voor je geheugen, maak je jezelf ervan afhankelijk; dan is het een slechte baas.

12 eigen antwoord.

13 Eigen antwoord, bijvoorbeeld:

- Echt niet wijzer door internet
- Brengt digitalisering ons kennis, waarheid en wijsheid?

Opdracht 3

1

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Kennis/voorkennis over het onderwerp

eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Inleiding

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Slot

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Afbakening deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Kernzinnen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Benoeming deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Betekenis moeilijke woorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Functiewoorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Structuur

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Hoofdgedachte

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

Tekstsoort

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Wees liever onverschillig*.

2 Omdat we empathie hebben met iemand die zelf ook empathisch is: die heeft zich al onderscheiden van onverschillige anderen.

3 (1) verontwaardiging die te maken heeft met aantasting van je rechtvaardigheidsgevoel, waarbij je betrokkenen veroordeelt om hun gedrag;
(2) verontwaardiging die niet te maken heeft met je rechtvaardigheidsgevoel, maar waarbij je wel anderen veroordeelt om hun gedrag.

4 Daar was sprake van de tweede vorm.

5

zin 1	We doen er goed aan om maar niet te luisteren naar de verontwaardigde.	standpunt
zin 2	Die is alleen maar gebelgd over de verkeerde daden van anderen	argument bij zin 1
zin 3	omdat hij ervan uitgaat dat de mens uitsluitend op het goede gericht is.	subargument / argument bij zin 2
zin 4	Wie doet alsof de mens een intrinsiek goed wezen is, liegt:	weerlegging van zin 3
zin 5	die gaat uit van een fictief ideaalbeeld van de mens waarbij slechtheid hoogstens een kortstondige aberratie is, waarover we ons dan kunnen verontwaardigen.	argument bij zin 4

6 Te veel empathie overbelast ons morele systeem totaal / leidt tot een volkomen verlamming van het handelen.

7 ons systeem van sociale zekerheid

8 Omdat alleen een bepaalde mate van onverschilligheid (gekoppeld aan een rechtvaardige overheid) de samenleving werkbaar maakt, want het is onmogelijk om steeds voor iedereen empathie te hebben.

of: Omdat de samenleving alleen functioneert dankzij een bepaalde mate van onverschilligheid (gekoppeld aan een rechtvaardige overheid), want het is onmogelijk om steeds voor iedereen empathie te hebben.

9 A Een samenleving kan niet zonder empathie. (waar, al. 15 en 16)

C Onverschilligheid zonder enige vorm van empathie is niet werkbaar en empathie zonder enige vorm van onverschilligheid ook niet. (waar, al. 13)

B In onze verzorgingsstaat is het noodzakelijk dat we allemaal bij elkaar betrokken zijn. (niet waar, al. 11)

D Verontwaardiging heeft altijd tot doel jezelf op een moreel voetstuk te plaatsen. (niet waar, al. 4 en 5)

Opdracht 4

1 Devisch zal het alleen met haar eens zijn als de empathie gericht is op een naaste, want anders wordt volgens hem ons morele systeem overbelast en doen we dus geen recht aan onszelf.

2 Er is een verschil: Devisch ziet de verzorgingsstaat als een systeem dat ons ervan ontslaat solidair met elkaar te zijn (want dat hebben we centraal geregeld / want we zijn niet moreel zuiver) en Verhulst ziet de verzorgingsstaat juist als solidariteit (want we zijn moreel zuiver).

3 Ze schrijft: 'Helaas kunnen we meestal niet zo veel met deze gevoelens.' (al. 3) / 'Maar we kunnen niets doen, hoe graag we zouden willen.' (al. 3)

4 Ja, haar reactie lijkt op de tweede vorm: ze is (enigszins) verontwaardigd doordat ze opvatting van Devisch laakbaar vindt.

Opdracht 5

1

Noordhoff Uitgevers

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Kennis/voorkennis over het onderwerp

eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Inleiding

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Slot

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Afbakening deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Kernzinnen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Benoeming deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Betekenis moeilijke woorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Functiewoorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Structuur

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Hoofdgedachte

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

Tekstsoort

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Gunstige genen*.

2 Ze wil ermee aangeven dat deze uitkomsten van studies (over rokers en niet-rokers en over mensen met een koophuis en een huurhuis) betrekkelijk zijn: er zijn natuurlijk best wel gelukkige mensen met een huurhuis die roken.

3 Ze bedoelt dat je uit de resultaten van geluksonderzoeken over de hele wereld precies kunt afleiden waar nare omstandigheden zijn, zoals dictatuur, oorlog of corruptie.

4 Uit onderzoek is gebleken dat mensen met een bepaalde DNA-code een grotere geluksbeleving hebben dan anderen. Ook lijkt het zo te zijn dat mensen met een lage

geluksscore een kleinere hippocampus hebben en mensen met een hoge geluksbeleving een grotere hippocampus.

5 Omdat je dan beter / gericht kunt behandelen: in het geval van genetische aanleg helpt medicatie beter en in andere gevallen helpen bijvoorbeeld (eerst) een aantal sessies bij een hulpverlener beter.

Opdracht 6

1

Onderwerp van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Kennis/voorkennis over het onderwerp
eigen antwoord.

Verwachtingen over de inhoud van de tekst

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Inleiding

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Slot

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Afbakening deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Kernzinnen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Signaalwoorden die de verbanden tussen alinea's aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Benoeming deelonderwerpen

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Betekenis moeilijke woorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Functiewoorden

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Signaalwoorden die een belangrijk verband tussen zinnen aangeven

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Structuur

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Hoofdgedachte

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Tekstdoel

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

Tekstsoort

Zie het ingevulde stappenplan voor de tekst *Waarom onderzoek naar geluk niet deugt*.

2 Meike Bartels zou zeggen dat een eenzaam iemand niet automatisch ongelukkig is.

Volgens haar is geluk iets op zichzelf staands, niet alleen de afwezigheid van problemen (zelfs mensen met een depressie kennen momenten van geluk).

3

Standpunt	Geluksonderzoeken deugen niet.
Argumentatie	Meerdere argumenten
Conclusie	Geluksgedvoelens kun je niet meten; je kunt er alleen over praten.

4 (1) De uitslagen van geluksonderzoeken manipuleren het beleid / de werkelijkheid.

(2) Geluksonderzoeken zijn onderdelen van een systeem (het neoliberalisme) dat het individu beheersbaar maakt.

(3) Ze dienen er alleen maar toe om veel geld mee te verdienen.

5 Nee, Bartels hoort daar niet bij, want:

(1) Simon ageert tegen sociologen (tekst 7, al. 4: 'sociaalwetenschappelijk onderzoek') en Bartels is geen socioloog, maar een biologisch psycholoog (tekst 6, al. 1).

(2) Bartels doet geen onderzoek naar producten die mensen gelukkig maken (tekst 7, al. 2 en 3), maar ze onderzoekt welke factoren bijdragen aan het geluksgevoel (tekst 6, al. 5) en het brein van mensen (tekst 6, al. 9).

(3) Bartels is niet iemand die met haar onderzoek geld wil verdienen of mensen wil beheersen (tekst 7, al. 3), maar ze wil juist mensen helpen met de kennis die ze uit onderzoek opdoet (tekst 6, al. 16 en 17).

6 (1) Je moet het gevoel hebben dat je ertoe doet voor iemand.

(2) Je moet het gevoel hebben dat je zeggenschap hebt over je eigen leven.

(3) Je moet in een omgeving verkeren waarin je anderen kunt vertrouwen / waar geen corruptie is.